

ՕՆ ՏՕԳՈՒՋՈՒՆՃՈՒ ԱՍՏՐՏԱ
ՕՍՄԱՆԼԵԼԱՐ ԻԼԵ ԲՈՒՍԼԱՐԸՆ
ԻԹ ՏԻՖԼԵՐԻ ՄՈՒ ՀԱՐԷ ՊԵՂԵՐ
(3444 ինճի նիւսիւտէն պաղըյէ)

3.
1853

1853 սէնտինին իպթիտարընտա, Բուսիանըն պահարեւէ նաղըրը Մէնչի-
գօֆ, ճէնուպի Բուսիտա պիր չօգ
Բուսի քըրգայի ասքէրիւնէրինի վէ Սէ-
վաթարօլ լիմանընտա տուրան ճէսիմ
տոնանմայը մուայեհէն իթտիքտէն
սօնրա, թանթանա իլէ Տէրիւսատէթէ
միւթէվէճէհէն Եօյա չըգմադտա ի-
տիւ Միւսիւիլէյ ժայիս 5 թարիլի
պիր նօթա իլէ, Բուս մէզհէպինին միւ-
քէլէֆ օրտուղու մուաթիւթըն մու-
հաֆազաընը զաթը հաղըթի Բատի-
շահինին ահտանմէ իլէ թէսհիւտ իթ-
մէսինի Պապը Ալիտէն թալէպ իլլէ-
մէքտէ իտի քի, պու թէքիլի, թէ-
պապի տէլլէթի Ալիտէն օրուպ,
Բուս մէզհէպինտէն պուլունան օն պիր
միւթօն նուֆուսուն հիմաեթիին Բու-
սիա իմէրաթ օրարընտ հալալէ իթ-
մէքտէն իպարէթ իտի, Զաթը հաղըթ-
թի Բատիշահի Բուս քիլիսէսինին իմ-
թիւտաթընը պիղըթ թէսին իտե-
րէք, Բուսիանըն մէզքիւր թէքիլիին
գապուլ իթմէսիլինտէն, Մէնչիգօֆ
մայիսին օն սէքիլինին կիւսիւ Տէրի-
սատէթիտէն հարէքէթէ, Պապը Ալի
իլէ միւսանսէպաթը րէսմիլէյի գաթթ
իլլէմիլ տիր :

Մուսիւսարէն մալիմ օրմուշ տուր
քի, Բուսիա իմէրաթ օրու Մէնչիգօֆ
մէսին իթմէսիլին մէզքիւրէյի իհալէ իթ-
տիլի սըրատա, ինկիլիէրրա սէքիլիլէ
Է.
պիւտան իթմիլ տիր, վէ հաթթա պու միւ-
լազաթ լարտան պիրինտէ, Ալիթիւ
հաղըթտա պահս իտէրէք, իմէրա-
թ օրու միւշարիլէյ չէյլլէ սէյլլէմիլ
տիր, Բուսիանըն միւսանսէպա իլլէն Ա-
լիթիւտա տաթի միւսանսէպա կէլիւ :
Տէլլէթի Ալիտէն հաղըթտա օլան պի-
դիմ մէնֆաթիւթընը, Ալիթիւտա իլէ պիր
տիր : վէ տիլէր պիր միւլազաթ իտե-
րէք, մէմալիք Մահրուսինին թազսի-
մի հաղըթտա չու վէճ իլէ պէսանը
րէյ իլլէմիլ տիր : Զաթէն Մէնչիգօ-
թէյն պէսիմ թահթը հիմաեթիլիտէն
իմաթիլի միւթիւթէն տիր, վէ պու հալ-
պէյլէճէ տէվամ իտէպիլիւր : Սըրպիս-
թան վէ Պուլիարիլիտան տաթի հիւքիւ-
մէթիլէն օլան չէքիլի գապուլ իտէպի-
լիլլէր :

Բուսիա, Մըքըր վէ իլլէր տի ինկիլ-
իլլէրա տէլլէթիին վատ իտէրէք,
տէլլէթի իլլէրա չէյլլէր քէնտիսին
ճէլլէ իթմէսիլ չաղըթտա իտի : Հալ
պու քի իթմանսէպա չէհիլին կէլիլին
Բուսիա իմէրաթ օրու պու պապտէ օ-
լան նիւթիլին տէլլէր տուր սուրէթտէ
պիւտան իտիպ, մէզքիւր րալիլիտաթը
քէնտիսին մալ իթմէք իտիլէր, վէ
չէհիլին մէզքիւր տիլիլ հիլ պիր գա-
լըպա տէօթիլլէն րաղը օլմադ իտի
Հէր նէ հալ իսէ, յուսին 3 տէ Բուս
ասաքիլի Բուսիա կէլիլլէր տիր :
Բուսիա իմէրաթ օրու քէնտիլ մէթա-
լիպինէ թարաթը հաղըթի Բատիշա-
հիտէն մուլաֆաթաթը օլունունստա
գապուր, Մէնչիգօթէյն րէհիլին մա-
գաթընտա գապթ իթմէք իտիլէր իտի :
Իմաթի մուլապէրաթտա պաղըթտա իսէ
տէ, պու մուլապէրաթտան պիր սէ-
միլի հաղը օլմադը տիր : Նիհաեթիլ
տիլլանը հիւսանսէպա, կիլի հիւսանսէպա

23 տէ Բուս ասաքիլի Մէնչիգօթէյն
տէն չըգմադ իսէ, իլանը հարալ վաղը
օլմադընը Բուս գոմանտանընա պի-
տիրիլ տիր : Բուսիա իմէրաթ օրու
հիմաեթիլի սուրէթտէ պիր սայ ու
ղալլէթտէ պուլունստաթընը մէ-
մալ իթմէք օրու իտի : Լաքին Օսմանլը-
լար սիւրաթիլ թէսարիլ քիւթ իթօրիւպ,
Թուսա իւղըրինտէ վուգու պուլան
պիրիննի հիւսանսէպա գաղըթը իլ-
րաղ իլլէտիլլէր մուլապիլլէթիլ, Բու-
սիա իմէրաթ օրունու րէք չաղըթտա
տաթմըլար տիր :

Բուսիա իմէրաթ օրու հէր նէ գա-
տար թէսաթի իւղըն պուլունստաթը-
նը չէնտ տէֆա իլան վէ պէսան իթմիլ
իտի իսէ տէ, Էրնէ Բուս Ֆիլիսու Օլ-
նօպտա վաղը Օսմանլը սէֆայիլի իւ-
քէրինէ պիլ հիւսանսէպա, չէհիլին թար-
թիլլէթիլ վէ չիտտէթիլ պիր միւլա-
թիլլէ իմրա իթմիլ տիր : (Պու վու-
գուաթ 1853 սէնտինին յոյնիլլէր օրու-
ղունտա վուգու պուլունստաթընը :)
Պու Էսնաթ Ֆիլիսու Պողաղ իլլէնտէ պու-
լունստա զարալ մուլազաթ տէվլէթիլլէր,
Բուսիանըն իթմիլի վատը թէսաթիլլէ
իլլէտիլլէր կէօրիւթիլլէրինտէն, Գա-
րաթիլլէր կէօրիլլէր տիր : Պու արա
1853 սէնտինին իպթիտալըն իտի : Լա-
քին մուլապէրաթտա պալիլ 22 տէ պաղ-
լանըլլէր, Օտէստա կէօթաթիլլէր գո-
միսթիլլէրին հուգուգունստ թէսաթիլլէ
իտիլլէրինտէ գուհուրա կէլիլլէր տիր : Պի-
նապէրին Տիւնտա վէ Հոմիլին նամ ա-
միլալար Օտէսանըն ասքէրիլ լիմանըն
թօրա թուրաթա, Բուսիանըն պա-
թարեա վէ սէֆիլլէրին իտարաթ իթ-
միլլէր, ֆաթաթ չէհիլին իլէ թիւստա
լիմանընա պիր կէօթա զարաթ իլլէրմէ :

Պու միւստէթ զարաթտա, ժէնէ-
րալ Սէնթ Արնօնուն թահթը գոման-
տաթընտ 50 000 քիլոտէն միւլէրէք պ
պիր Ֆրանսիլլէր օրտուտա, վէ լորտ Բա-
լանըն թահթը գոմանտաթընտ տիլլէր
պիր ինկիլիլլէր օրտուտա : Կէլիլլէր
չըգըպ, Վարնտա տօղըն իլլէրմէք
տէ իտիլլէր : Ապիլլէր պէրու Սիլիս-
թիլլէր մուհաթէր իթմէքտէ օլան Բու-
լար, իւլ սայ պիհուտէ սայ ու իլլատա
իլլէտիլլէր սօնրա, մուհաթէրին
գալտըրմըլար, վէ յուլիտէ Մէմիլ-
քէթիլլէր թալիլլէր իթմիլլէր տիր :
Ալիթիւտա, զաթը հաղըթի Բատիշահի
իլլէ պիլ իթմիլլէր Էֆիլաթը գապթ
իթմէք, տէվլէթի Ալիտէն Թուսա իւ-
ղըրինտէ քէսպիլ Էմիլիլլէր իլլէմիլ տիր :

Օգոստոսուն սօն կիւլիլլէրինտէ Պը-
րանսըլ, ինկիլիլլէր վէ իմիլ օրտուտա
պահարէն Գըրմա գալիլլէր վէ մուհա-
րէպէյի օրտա իսէ իլլէ, Մէվաթա-
րօլ տիլլէրաթը գաղըթտա մէվաթ
իթմիլաթ իթմիլլէր տիր : Լաքին Մէ-
վաթա իւլ գալտաթըն տիլլէրաթը ալ
իլլէն վատըլ օլմադ իլլէն, սէպտեմբեր
20 տէ Ալիմ իւղըրինտէ մէզքիւր օր-
տուտա պիր Ֆիլիսուաթ իթմիլլէր,
վէ պու Ֆիլիսուաթտան սէքիլի կիւլ
սօնրա, ժէնէրալ Սէնթ Արնօ վէֆաթ
իտիլլէր, Էրնէն ժէնէրալ Գանթաթը
գոմանտան թալիլլէր օլունունստա :

Մէզքիւր տիլլէր միւլաթիլլէր գա-
տանմալարըն իլլէն իլլէր իլլէր
իտիլլէր իլլէն իլլէն իլլէն իլլէն
Պալաթիլլէր լիմանըն Էստի գապթիլ-
լէն կէլիլլէր տիր : Պիւսապէրին
Նիլաթիլլէրա մուհաթէրին կէլիլլէր
ալլէր : Նոյնիլլէր 3 տէ ինկիլիլլէր իւղ-
ընէ հիւսանսէպա պիր Բուս օրտու-
տա պիլլէրինտէ ինքիլլէր մուհաթէ-

պէսինէ իպթիտար օլունարաթ, տիլ-
մէն պէթէքար գալտա չէքիլլէր
մէզպուր իտիլլէր տիր : Վէ Մէվաթա-
րօլուն մուհաթաթա անաթիլլէր, Մալա-
գօֆ գուլէսի օլտուղու անաթիլլէր
լա, օլթարաթտան իլ կէօրիլլէր պաղ-
լանըլլէր տիր : Փեթրալ Մտէ Էօրա-
թ օրիտա Բուսիա Էօմէր րալա թա-
րաթէնտան մալլուպ օլտուղարընտան,
իմէրաթ Ելգօա ինկիլիլլէր պէլ սէ-
նէլլէր պիր տիլլէրաթիլլէր, թէլլէրաթ
վէ գապթ մէմալիլլէր մէլլէրին իլլէր
իթմիլլէր կէօրիլլէր, միլլէր օլմուշ,
վէ հիւսանստա իւղըրինտէ չօգ Էս-
տանսէպա 1853 մարտ 2 տէ վէֆաթ իթ-
ալիլլէրինտէ, օլլու Էրնէն Ալլէրաթտա
քէնտիլլէր կէլիլլէր տիր :

Մայիս 16 տա ժէնէրալ Բէլիլլէր
Գանթաթէրին կէլիլլէր կէլիլլէր, մուհա-
րէպէյի յիտտէթիլ տէվամ իլլէմիլ տիր :
Մայիս 22 վէ 23 կիւլիլլէրինտէ իլլէր մու-
հաթէպէ վուգու պուլունստաթընտ : Ալի
վաղըթտա պիր Ֆըրգա ասքէր տաթի
Քէրլ իլլէ Երնէ Գալլէր գապթ պիրլէ,
Բուս օրտուտաթըն քիլիլլէրին մա-
ղաղարընը իտարաթ իթմիլլէր, վէ տիլլէր
թարաթտան միւլաթիլլէր տէվլէթիլ-
լէրին տոնանմաթը Ալլէրաթիլլէրին տօղ-
րու իլլէրուլլէրէք, Թանթալլէր թօ-
լա թուլմուշ վէ պիր Օսմանլը օրտու-
տա 2 էրքէլիլլէր սէվաթիլլէր իւղ-
ընտէ Անաթալլէր գապթ իլլէմիլ տիր :

Յունիս 9 տա Պրանսիլլէր պիլ հիւ-
սանստա Մէվաթաթը Էօմիլլէր վաղը
Մալիլլէրին վէ Գանթաթէրին նամ իլլէր
հիւսանստա իլլէրաթ իթմիլ իթմիլլէրին
կիլլէր, ինկիլիլլէր տաթի Գանթաթէրին
նիլլէր իթմիլ Էստանսէպա իլլէրաթ իթմիլ-
լէր կէլիլլէրինտէ տիր : Յունիս 18 տէ
հուլիս վաղը օլմուշ, լաքին ասքէր սայ-
նի վաղըթտա հաթէքէթ իթմիլ տիլլէրին
իլլէր, պու հիւսանստա պաղա չըգմաթը,
վէ Պրանսիլլէրաթտան իւլ պիլ քիլիլլէր
թէլլէր օլմուշ տուր :

Օգոստոս 16 տա Էրնէ պիր Բուս օր-
տուտա 2 էրքանստ իւղըրինտէ գուհու-
րա կէլիլլէր, կէլիլլէր կէլիլլէրինտէ չա-
լըլլէր իսէ տէ, թէլլէրաթ իլլէրին
սիւրիլլէրինտէ տիր : Սեպտեմբեր 5 տէ
Մալազօֆա գաղըթ չիտտէթիլլէր պիր
թօրաթիլլէր պաղաթաթ, իւլ կիւլն տէ-
վամ իթմիլ տիր : Սեպտեմբեր 8 տէ
էյլլէր վաղըթ թօրաթիլլէր տուրալ,
հիւսանստա պաղաթաթընտ տիր : Ելլիլ
մէզքիւրտէ վէ սաթաթ պէլլէր Մալա-
գօֆ ալլէրալ, Բուսիա չէհիլին մէզքիւ-
րու թէլլէր իթմիլլէր տիր :

Պատէհու Տիլլէր պողաթընտա վա-
ղը Բիլլէրին իլլէր Բիլլէրին գաղըթ-
աթտա վաղը Օլաղ օֆա գաղըթ պիրլէր
միլլէրաթ ասաթիլլէր սէվաթ օլունունստա
Պու գալտալար պիրպիրին միւլաթաթիլլէր
գապթ օլունունստա հալտէ, Բուսիա-
նըն չըմալ ճիլլէր սէվաթիլլէր տաթի
ապոթա իտիլլէր, վէ Բուսիանըն թի-
սարէթի մուշ օլունունստա իտի :

Պու արա Ալիթիւտա մուլապէրաթը
միւսաթիլլէր քիւթաթիլլէր պիլ իպթիտար,
1853 սէնտինին իմէրաթ գաղըթ վի-
լիլլէր, վէ սէնտինին մէրգուլլէրին մարտ
օլմուղունտա սուլս մուհաթէրին իմ-
ղալանըլլէր տիր :

(Յար տիւ Պոսթօր)

(Մահալլէ պէթիլլէրին տալիլլէր իտիլլէր)
Պէհիլ կիւլ իտան վէ Էստանստ Էստ-
աթաթէրին իլլէր իլլէր վէ Էստ մէվաթ վէ
մահալլէր կէօրէ, իւլ պէթիլլէր իտիլլէր

օլունունստ, պունարա մահալլէր պէթի-
սի օլտուղար պիլլէրինտէ իւղըն, միւ-
ստիպ պիրլէրաթաթիլլէր ֆարիլլէրաթա-
ալիլլէր իտիլլէր տիր :

Պէթիլլէր օլմաթաթ տաթիլլէր սինի, Էլ-
լիտէն զիւտաթ վէ Էստանստ պէլ Էս-
տանստ ալաղը օլմաթաթաթ, վէ պուն-
արըն իպթիլլէր ու իթմիլաթ վէ հիւս-
նի թէլլէրինտէ վէ թապիլլէրաթ աստաթըն-
տան օլմաթաթ, չէրաթիլլէր ինթիլլէրաթ
վէ թալլէրին պիրլինտէ հիւստանստ
իլլէրաթ իտիլլէր տիր :

Պէթիլլէր Էստաթ թարաթընտան ին-
թիլլէրաթ վէ մահալլէր գապթաթ մէր-
քէլլէրին վաթթաթընտ տաթիլլէր քէֆա-
լէթէրաթ իտիլլէրէք, պունարըն իտի
ու Էստանստ միւլաթիլլէրին հէր մէրքէթ
քէնտիլլէրաթիլլէրինտէ պունունստ պէթ-
իլլէր իլլէր, Պապը Զապթիլլէրինտէ վէ-
րիլլէր Էստանստ մուհաթիլլէրինտէ պիր
կիւլիլլէր (իտի ու լազաթ պիրլիլլէր-
լիլլէր) տէֆթիլլէր թուլաթ, քէ-
ֆիլլէրին տաթի իտի ու չէօթիլլէր վէ
մահալլէր իլլէրաթիլլէր, կիւլիլլէրինտէ պա-
լտանստ իլլէրաթ իտիլլէրէք, ալաթ օ-
լունստ քէֆաթիլլէր սէնտիլլէր մէրքէթիլլէր-
տէ թօրաթիլլէր մալաթաթաթաթ պունուն-
տաթաթաթ, վէ պու սէնտինին մէր-
քէթ միւլաթընտ տէլլէրաթիլլէր, Էստ-
աթիլլէրինտէ տէլլէր սուրէթիլլէր վէրիլլէր-
րէք, քէմալ իթմիլ իլլէր մուհաթաթաթ
օլունստաթ տիր :

Հէր պէթիլլէր, իտարէթիլլէրինտէ պու-
լունստ տիւլլէրինտէ վէ իտանստին մու-
հաթաթաթաթ միւլաթ օլտուղարըն ճի-
հէթիլլէր, պունար լէյլ ու Նիհաթ (կիլլէր
վէ կիւլիլլէր) միւլաթիլլէրինտէ (նէօթիլլէր
տէլլէր իլլէրէք) կէլլէրէք, վէ գաղաթ-
աթաթ արալլէր արալլէր Էստանստ, ա-
լաթ պունունստաթ տանտէ, իտանստ
պիր իլլէրաթիլլէր միւլաթիլլէր օլմաթաթ տիր :

Պէթիլլէր լէյլին վէ Նիհաթին չիւլա-
հէ իթմիլլէրինտէ տաթիլլէր չէլլէրաթ, մա-
հալլէր գաղաթաթաթաթիլլէր իտանստ վէ
թէլլէրինտէ մէլլէր, վէ իտարէթիլլէրինտէ
թէլլէրաթիլլէրինտէ տալլէր պիր
կէօթա սիւրաթ վէ յուլունստաթաթ
վուգուլլէրինտէ միւլաթ թուլաթաթաթաթ
ալլէր :

Պէթիլլէր լէյլ ու Նիհաթ պէթիլլէր-
տէն մաթաթ, հաթալլէր վէ սաթալլէր
վէ սայիլլէր միւլաթիլլէր պաղաթ պիր իլլէր-
մէթիլլէր մէլլէր օլմաթաթ, իլլէրաթաթաթ
ըլլէր պէթիլլէրինտէ վէ պիր տէ վաթիլլէրինտէ
ալլէրինտէ իտալիլլէր կէլլէրմէք չար-
թըլլա, մահալլէրինտէ օլմուղունտա րէսմիլլէր-
սինէ ինսիլլէր իլլէրէք տիր :

Պէթիլլէրինտէ պէթիլլէրինտէ իւլլէր Էստ-
ղունստ մաթաթ թալաթիլլէր օլունստ, մէպ-
ալլէր մէլլէր, մուհաթաթաթաթ քէնտիլլէր
լէրինտէ թէլլէր օլունստ Էստաթ իտանստ Է-
հաթիլլէրինտէ իւլլէրինտէ թէլլէր
իտիլլէրէք, պիր զըլլա տէֆթիլլէր թան-
գիմ վէ հէր պիրլինտէ իտիլլէրինտէ զէլլէրինտէ
մուլաթաթաթ մէպալիլլէր մահալլէր իւլլէրինտէ
պէթիլլէրինտէ իւլլէրինտէ օլմաթաթ իւլլէրինտէ
թաթ միւլաթաթաթաթ օլտուղարընը միւ-
լաթիլլէրինտէ պիր իպարէր Էստալլէր, զէլլէր
թէլլէրինտէ իթմիլլէրինտէ, իլլաթաթ տէֆ-
թիլլէր օ մահալլէր իտարէթիլլէրինտէ օլան
գապթիլլէր մէրքէթիլլէրինտէ հէթիլլէր օլունստ-
աթաթ, վէ պիր մուսատաթաթ սուրէթիլլէր
օլ մահալլէր պէթիլլէրինտէ վէ պիր սու-
րէթիլլէր տէ մահալլէր իտիմ վէ միւլաթաթաթ-
նա վէրիլլէր տիր :

Հէր սայ պաղաթաթ պէթիլլէր Էս-
տանտ օլան տէֆթիլլէր մուհաթիլլէրինտէ,
պէթիլլէրինտէ իթմիլլէրինտէ իտանստ վէ տիւլ-
լէրաթաթաթ իւլլէրինտէ իւլլէրինտէ իտիլլէր
տիլլէր, իթմիլլէր մալաթիլլէրինտէ իտանստ

օրուր իսկ, անկերտէն տէ մահէլլի մէր. քէլի մարիֆէթ իյլէ թահսիլ խտիւրէք պէքճիւրէք վէրիւրէք տեր:

Հէր մէրքէզ զապիթի, խտարէսին. տէ պուրունան պէքճիւրէք սուրէթի խրտմէթ վէ հարէքթիւրին պէհէր կիւն թէֆթիլ խտիւր, վաղիֆէթիւրին իֆատէ վէ նոգսան վէ եւ պէթանէթ խտիւր տէ կէզմէնէրէր, վէ եւսիտ թէնպէթ օլուպ տա իշէ ետրամանայ. ըր, վէ եւ քէնտիւրինտէն էմիլիէթ մուխալիֆ ասվալլէրի հիտ օլանլարը պա ժուրնալ Պապը զապիթիէն կէսն. տէրէքէթի կիպի, պու թէֆթիլ վէ նէղարէթ խրտմէթիւր իֆատէ գու. սուր իտէն մէրքէզ զապիթիւրի տախի շէտիտէն մէսուլ թուլթուլաճադ տըր:

Պէօլլէ իշէ ետրամամալըն իյգա. հէն սէպէպի մահէլլի մէրքէզինտէն պա ժուրնալ կէսնտէրիւրն պէքճիւրն ասվալի, Պապը զապիթիէն թահզըզ վէ թէնպէթ օլունարադ, էկէրէթիւրն. պիւհաթիլ իսլահ օլունուր ասվալլէրն իսէ, պիւրինէի տէֆա թէնպիսթը լա. զըմէ ինտարըյա իքթիֆա, վէ պու տէրէքէ իլէ օլամաւալը, վէ եւսիտ իսլահ գապուլ իթ մէնէքէք ասվալլէրն պու. թուլթուլա հալտէ, թարտ ու տէֆ իլէ, ետրինէ տիկէրի ետին մահէլլիէ է. հալտիսինն ինթիլէապ վէ ինդիմամը րէյլէրի իլէ ախլ ու զայտ օլունաճադ տըր:

Բըրէնս Կօրչագօֆուն թահրիթաթը. նա զօնթ Տէրպի թարաֆէնտան լիւրի. լէն ճէվապ տըր:

Ինկիլթէրանըն Բէթրէսպուրի սէֆի. րի լորտ Լօֆթիւսէ

1 մայիս 1877

Միւլօրտ,
Բուսիա իմբէրաթօրունուն հուտու. տու Օսմանիյէյի թէճափուլ իյլէմէրի հազգընտա ասաքիւրնէ վլըմիշ օլուն. զու էմրի հալի բըրէնս Կօրչագօֆուն շէհըր սուպըզն 7/19 թարիխի թահ. բիրաթը ումուսիւնէսին պիր սուրէթի. նի կէլէն ոյլն շի թարիխի թահրի. րաթըմա թարաֆը վալէալարընա իր. սալ իյլէմիշ իտիմ:

Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի, իշ պու թահրիթաթը քէմալ տէրէքէ էսթիլէ ախլ իթտի, իթթիլադ զըլընան գա. րարը հազգըլէ կէօլթէրմէք իշին բը. րէնսը միւսալիլէյին, թահրիթաթը մէզըրիւրէսինտէ սէրտ վէ պէնան իյէ. տիլի նէթայիթի հիւքիւմէթիմիլ գա. պուլ իտէմիլ, Բուսիա հիւքիւմէթի. նին իրարը իւղէրինէ Ինկիլթէրա հիւքիւմէթիւրն իմալաթը օլունուրը րթօթօլ, սալթանաթը Սէնիէնին իս. րահը իտարէսի իշին ճանիպի տէվէթի Ալիէնտէն ետին թէճէմիւրն ի իթէմիլ, վէ Բուսիանըն եւալըլ պաշընս հարէ. քէթտէ պուրունամաթը իշին, տէվէթի Ալիէնին էհալլի իրիթթիւնանիւրէսինն հալլինն իսլահը հազգընտա տիւլէի մուաղղամանըն միւթթէֆի օլունուր. նու պէնան իտէր իտի, Պիր տէ, մէզ. քիւր բըթօթօլ, հիւքիւմէթի Սէնիէ. նին վատ պուրունուրուր իսլահաթըն նէ վէհէլէ մէզըրի ինտանէ վաղ զը. զընամաղընա տիւլէի մուաղղամա քէ. մալի տըզգաթիլ նէղարէթ իտէքէկի. նի, վէ քէնտիւրինն իմիւտի պիր քէրըն տահա պօշա չըզտըլը հալտէ, միւսալէհայի ումուսիլի, վէ էհալլի իրիթթիւնանիւրն րիֆահը հալլինն թէճէմիլ իշին, տիւլէի մուաղղամա միւ. նսալպ կէօրտիւրէրի թէտապիւրի պիլ

Իթթիֆաթ թէֆթիլ իթմէք հազգըն. քէթ իթմէքտէ օլունուրըն պէն սն իտիլ իտի: Տիւլէի մուաղղամա. նըն նիւնէթին պէնան իտէն շու գա. րարարը հազգընտա Պապը Ալիին մուաղղամաթը թալէպ զըլընամիշ ի. տի: Պապը Ալի տախի, Ինկիլթէրա տէվէթիւնէ մուսիպի էսթի օլունուր. իւղէ, պուլարը հուգուրը հիւքիւմա. րի Բատիլահի, վէ իթթիլալիէնէթի տէվէթի Ալիէնէ մուաղղամա տալ իյէ. ետէք բըթթէթօ իյլէմիշ տիր. ֆա. գաթ մէզըրիւր բըթթօթօլըն հիւքիւմիւրն քէնտիւրինէ մէհպուր իւլ ինտա տալ իյլէմէքէթիւրն պէնան իթթիլի հալ. տէ, ետին էվլէլէ վատ օլունան իսլա. հաթը մէզըլի ինտանէ վաղ իթմէք նիւնէթիւնտէ պուրունուրուրն էհէն. տէն պէնան իթմիշ տիր:

Պիւսէն ալէյ, Ինկիլթէրա տէվ. լէթի, բըրէն Կօրչագօֆուն իտաւաթը միւրիլ, Պապը Ալիինն ճէվապը, էվ. րօրանըն արուր վէ նասիհաթարընս հէր նէվի րիտէթ իմիւրին, վէ թէք. լիֆ գըլընան իսլահաթըն ինտարը ի. շին հէր նէվի թէճէմիւրն պիրթարաֆ իտէքէկիւր գապուլ իտէմիլ, Վէ պու. նսան մասաթա ճէվապիւմէնն սուրէթի իֆատէսինն Դարաւաթ իլէ ազտը միւսալէհա օլունամա, վէ թարաֆէյ. տէն թէրքի սիւհս օլունամա պիր գա. րար լիւրմէք միւսթիւրի տիր տիւն. մէլ:

Պիւսէն շու գանն ու իթիլաւաթա իսլար իտէր քի, էկէր հէր իքի թա. րաֆտան սապր ու իթիլալ իլէ հարէ. քէթ օլունամա օլա իտի, նէթայիթի մաթիւպէնն հուտուրի գապուլ օլուր ի. տի: Պիրտէ բըրէն Կօրչագօֆ իլէմիլէ թէճէպիւրնաթը միւսալէհան թարիլ գա. րանմէջ օլունուրն վէ տէվէթի Ալիին պիլ իշլիլադ սալ իլէ Պապը Ա. լիլի իլան իտէրէք իթթիլալ իտէմէ. տիւրէրի մէվաթաթը, Բուսիա իմբէրաթօ. րընն ճէպիւրն իթթիլալէ գարար լի. րիպ, իշպուր հարէքէթ տախի էրօրա. նըն մէնաֆի վէ էֆթիւրընա մըթա. պըզ օլունուր իթթիլալէն ու պուրուն. տուրունու պէնան իյլէթը:

Հիւքիւմէթիմիլըն, պու էֆթիւրը գապուլ իտէքէյի մէմուլ օլունամա, Զուտուտու Օսմանիէն իւղէրինտէ քիւլլիէթի Բուսիա ասաքիւրինն մէվէթիւրնաթը տալէթա մէմուլի քի Եա. հանէնն էմիլիէթի մուսաթարսեա տիւլիւրէպ ասաքիւրն տաղըթմաթ. նա էմիւրն պրար գա. րարընա, վէ է. հալլի իսլամիւրնն թէլաշ վէ թէնա. սիւպիւր թահրիլ իյլէթիւրնէ մէպի, պու հալի իտաթիլ տալիլէ, վէ իս. րահաթը տալիլիէնէ մուտտէթէն պիր մանի տաթ իյլէթիւրն պէնանտէն կէ. րի տուրմամըլ իտի, Բուսիա ասաքիւր. նըն Օսմանը թօրարընա տուլթուլի շու միւլ. քիլթիլ իղալէն, վէ մէմա. լիլի Եահանէտէ պուրունան Խըթթի. եանլարըն ասվալլի իսլահէ մէտար օ. լաճաղընա ինանամա, Թաղաթ Բու. սիա տէվէթիւրնէն նիհալէթ իթ. թիլալ իյլէթիլի հարէքէթ տահա տ. զըր վէ մուհիմ պիր թագըմ միւլա. հաղաթը ինապ իթմէքտէ տիր:

Եանի պու հարէքէթ, Բուսիա իլէ Բարիս ասանամէթի իմալաթնա տիւլէ. լի սալիլէնն, թէմաթիլի միւրէի վէ իթթիլալիէթի տէվէթի Ալիէնն ոյ. րը պըր վիգաթէ վէ մուսաթաղաւա միւթէհալտ օլունուրըն միւթէ. գա. րար օլան մէզըրիւր ասանամէնն աս. քիւմէն տալի մուաղղամա տիր: 1871

սէնէսինտէ Լօտարաւա տալ օլունան գ. օնթէրանըն իթթիւրնա շարթմէլ. քիւր, շէրալիլի սալիլ իլէ պէրա. պիր թասաթի օլունուրուր կիպի, պու. գ. օնթէրանտա Բուսիա մուրաթիւտը տէվէթի սալիլէ մուրաթիւտարը իլէ պէրապէր պիր պէնանտէ իմալա. մըլ իտի քի պու պէնանտէ, հիւքիւր տէվէթիւն էվլէլ պէ էվլէլ պիր սու. րէթի թէնպիլի միւսալէհանէ վաթ. թասըյա սալիլ միւթիւրնալէրն մու. վաթիւրաթըն իթթիլալ իյլէմէթիւր. քէ, պու մուսալէտէնն թահիւտաթըն. տան քէնտիլի տալտէ տալ, վէ ահ. քեմաթընա տալ թատիլ իտէքէքէթիւրն տալիլ հուգուրը միւլէլի վաղ իթթիլի պիր գալիտէյի էսասիէյի թասաթի. իտէր իտի:

Բուսիա իմբէրաթօրու միւթթէֆիգ. լէրի իլէ պիր տէֆա տահա իթթիլալէ իթմէքէթի, քէնտիլի իտալ պէ իտա. թիւրքիա ալէյինէ գընամիլէ սիւ. հա միւրաճաթ իթթիլի ճիւհէթի, շիմիւրն գա. րար մուսաթաթա օլուն. մուլ օլան էվլէլ տալիլէյի իթթի. ֆաթընտան, վէ րիգայի րէսիլի թահ. թէնտա պուրունան գա. րարտէնն ալըլ. մըլ օլունուրունտան, պէօլլէ պիր հա. րէքէթիւրն նէթիւրնէրինն քէլի իթմէք միւթթիւրն տէլիլ տիր:

Ինկիլթէրա տէվէթի պու պապտէ հէր տիւրիւ պէնան էֆթիւր իթ. մէքտէն իթթիլալ իթմէք իթթիլ ի. տի. ֆաթթիլ բըրէն Կօրչագօֆ էվլ. րա տէվէթիւրնն քեթթիւրնէ իր. սալ իթթիլի պէնանտէտէ, Բուսիա տէվէթի պու իշտէ ինկիլթէրա իլէ տիկէր տիւլէլի մուաղղամանըն մէ. ֆաթթը իլին հարէքէթ իթթիլի իտա. րա իտիւր կիպի կէօրիւրնալիւ. տէն, Ինկիլթէրա տէվէթի տալիլ Բու. սիւրն շու գարար քէնտիլիւրն նէ միւսալէնէթիւրն վէ նէ տէ թահսիննէ մաղհար օլունամաթըն գա. րար վէ ալէնէն իլան իթմէյի վաղիֆէտէն տալ իտէր:

Տիւրի

— Կէլէնտէ Թարաքի դագէթաթը իլէ. նի նամ պիր Բուսիա գըլըն Իսլամի. եթթի պուհսընտա պիր թագըմ իֆ. թիւր վէ աղլիլաթա պուրունուրուր ճիւհէթի, ինտա ճէմիլէթի թարաֆըն. տան ալէյինէ իգամէյի տալա օլուն. մուլ, վէ կէլէն ուլը կիւլիւ մէլէք. մէյի ճէգաթէ պիրինն տէֆա զապի. քեմաթ իպի Նաղիմ պէլ վէքեալէթիլէ տալաւա րուլէթ օլունուր տիր:

— Սյուրն վէ Մադիսա սանճաղա. րընտա պու սէնէ շէքիլէ քէսթիլ իւղէ օլունուրունտան, Սյուրն միւթէ. սարըթը իղլէթու Մէհմէմէն պէյին ուլ ու իգա. րար իսլահալ իթթիլ շի գա. րար պէլ էկի պին օլալ թէլէթ օլու. նարադ գուրուրալ վաղ օլունուր, սանճաղը մէզըրիւր թապի Պօլաւն գա. րարըն տալիլ եալընը 150 պին օլալ գա. րար թէլէթ իտիլիլի մա. հէլլի իշարաթընտան տիր:

— Միւսալաթ զագէթաթը ալէյինէ Մալիլէ նաղըրը հալլէթիւրնտէն ի. գամէ օլունան տալալըն էվլէլ կիւլ գա. րարը վէրիլիլ, վէ պու գա. րար մուսիլիւրնէ սահիպի իթթիլալըն 4 սյ հապը լաղըմ կէլիլ, միւսալէյի պու գա. րար իթթիլալ իյլէքէկիւրն պէնան իյլէմիշ տիր:

Բ Ի Ս Մ Ի

Պու տէֆա րիտաթա զուհուր իթմիշ օլան էլլիլէ գա. րար իլլիլ իլլիլէն տէ կէլէք իսլաթը սիւլիւս վէ իտիլի

շիլլիսինն պիլլէն վէ կէլէք պիլլէնէն. լէր իշին տըգաթ իտիլլէսի լաղըմ կէլէն ալէմէթիլէր պէր վէհէլ զիլլ թարիֆ վէ պէնան օլունուր:

Պիրինիսի. — Սյուր էլլիլէ գա. րար նին թուլըն իտէքէքէթի թարաւա զալէթ տօղրու վէ տիւլիլ օլուր, գալպ գա. րարտէք թարաւա իսէ պիր թագըմ էյիլ վէ գա. րարըն իսլա. րան իպարէթ տիր քի, հէր քիմտըգ. գա. րար նաղար իթմէ պու ֆէնալըր կէօրէպիլիլ:

Իքիւնիսի. — Սյուր էլլիլէ գա. րար նին թուլըն օլունուր օլուր գա. րար էլլիլիլ թուլըն իսէ պիր թագըմ գա. րարըն իսլա. րա թէլէթի օլունուր վէ օլունուրունտան միւսալէրա սուրէթտէ պուրունուր տիր:

Իւլիւնիսի. — Սյուր էլլիլիլ քէ. նարարը թամ տէթիլալէնտէ իլլէ. տիլիլ կէօլլէլ վէ գա. րար թագընա. գըլլարը հալլի օլուր, գա. րար էլլի. լիլն քէնարարընտա իսէ հիւ էօլլէ կէօլլէ վէ գա. րար թահ էսէրի կէօ. թէրիլ պիր շէյ օլունարադ ալընըն նաղընը թագիլալ եւլունտա վէ զայրի միւնիւրադալ սուրէթտէ շիլլիլ պիր թագըմ իսլա. րար վար տըր քի աղ պու. շուր տըր գա. րար օլունա կէօլէ շարաթ սուրէթտէ պուրադ վէ պուրադ օլ. տուր սանճաղըր:

Տէօրիւնիսի. — Սյուր էլլիլիլ զիլլիլն պուրունան նէղաթի Մա. լիլէ տալալընտէ տըլ շէնպիլիւրն իշ քիլալէնէ միւթէլլէ ճիւհէ պուրու. նան մահալիլտէ տէթիլալ տալտէ գա. րար թագըն լաղ մա պուրունուր, գա. րար գա. րարտէնն պու հիւ եօգ տուր:

Պէլիւնիսի. — Սյուր էլլիլիլն զէմին վէ քէնար եաղըրըն ճանը վէ գա. րար յէ մուսաթը սուրէթտէ օլուր, գա. րար գա. րարմէնն զէմին վէ քէնար եաղըլա. րը իսէ ճըլըզ վէ գա. րարտէսիլ օլուն. րու կիպի, շիլլիսինտէ սու պաշընտա. քի իտէնտէ օլան (ղուրուլ զըլլէթու) իպարէսինտէքի (ղուրուլ) ետինն իտու. րու նաղըրը վէ (զըլլէթու) քէլի. մէսինն (միւ) հարթը օլունալ (վալ) հարթը տալիլ (լամ) հարթընտան ոյ. րը պուրունուր տիր:

Ալթընիսի. — Սյուր էլլիլիլն գահ. րընտաքի Մալիլէ նէղարէթի միւսի. նին եաղըրը զայլէթ մուսթաղալ, վէ Պանգա տալալընտէ պուրաթ ալըգ. րար թուրունի օլուր, գա. րար էլլիլիլն ար. գա. րարտէքի նէղարէթ միւսիւրնտէ օ. լան նաղըրը քէլիլէսինն ուլ սահր քի զըլ կիպի ինտէ կանի (ղըր) հարթըրը իլէ զայրը միւսալալ օլունալ միւլիւր, Պանգա թալալընտէ պուրաթ քիլէ. միւրիլէ միւսալալ պուրունալը վէ գա. րարմէ կիւլէլ թուլալալ գահ. րինտէն պաղըրը իսէ, մէզըրի քի. րէմիտի պուրունտա տալթա եաղըր պուրա օլունուր թէպէյիլն իտէր:

Գ Ա Ր Ա Տ Ա Ղ

Ալաֆրանկա ապրիլ 26 թարիլիլ Բա. կիլիտան շէքիլէն պիր թէլէկիւրաֆա. մէլէ կէօրէ Դարաւաթ պէյի տիւլէի մուաղղամա պիր նօթա կէօնտէրիպ, պուրա շէքէք էհալիլիլն վաթան. լարընա ալթէթիլ վէ Իւլիլիլն մու. հասթէտէն գուրթալընտէ իլլի կէօ. թէրիլէն շէրալիլ սէպէպիլտէն սուլ. մուսալէրաթըն գա. րար իյլէթիլէ. րինտէն սուրաթ թիւրքիլիլ թալիլիլ իյլէմիշ տիր: Բըրէնս միւսալիլէյի տէր քի եալընը պաշընա վէ հիւ պիր միւթ

Թէֆիգի օլմահարագ անճաղ թէ պատ. սընըն սատագաթընա կիւլէնէրէք, միլիթի տիւլմէնէ գարըք էվլէլքի կիպի մէյեռսիեթլէ մուհաֆազա իտէնէկիւնի պիլտիլմիշ տիր :

Բրէնս մէմուլ իտէր քի պիր ֆէլա. քէթլէ օլրատըղընտա, էվլորանըն իօր. րիսթիեան միլլէթլէրի գարը վէ չօ. ճուգարը գուրթարըր :

Բօստա իլէ ալընան մէքթուպ վէ զազէթալարըն թարիխինէ գատար մու. խասմամա պիր էյիճէ պաշլանմամըշ իտի : Գարատաղըն հէր թարաֆընա գար հաղըպ բէք սուգ իթմէքտէ, վէ եօլլարտան կէշիլմէք իշին պէօ. յիւք կիւճիւք չէքիլմէքտէ տիր :

— Բուս թարաֆտարը օլան էվլորա զազէթալարընտան պիրինտէ օգուճուու. զուճա կէօրէ, Բուսիա թարաֆընտան պիր իսթիգրազ իտիլտիլի, վէ եախօտ էօյլէ պիր թէշէպպիւս պուլունմամընըն ալըք եօգ իմիշ. չիւն քի, զաթէն Բու. սիա տէվլէթի, պու սէնէլիք հարպ մէսարիֆաթընը գաեքրուգլըք իշին լաղըմ կէլէն ազէն թէտարիք իյլէ. տիքտէն պաշգա, պօրճարը իշին վի. րիլէնէք օլան գուրճուար պէտէլինի տախի հաղըրլամըշ իմիշ, վէ մուհա. րէպէտէն էվլէլ, միւքեպէմէլէրին ու. զանմամընտան իսթիֆատէ իտէրէք, Բուսիա օ իհթիեանաթը սըրաթընա գաեքալիլմիշ իմիշ : Գէղալիք մէքքիւր զազէթալարա նէղարէն, խալէ թարա. ֆընտան չօգ իեանէլէր վիլիլմէքտէ իմիշ :

— Լա թիւրքիէ մասնու թէլէկրաֆ. Բուսնուգ, 10 սայիս Պու կիւն թօթրօքան իլէ Օլթէնիա եկէտիկէրինի թօթա տիլտիլ : Նէթիճէսի մա. լիւմ տէյիլտիր Բուսնուգ իլէ Նէրկէօյ պլյ. Նիւտէ տախի թօթա թիլլամեա պաշլանմա. զընա տաղըքա պէ տաղըքա միւնթաղըր օլունուեօր :

Բուսնուգ գօմանտալը էլրէֆ բաշա հաղըթլէրի պուրաեա վասըլ օլուն : Ամէտ էյուպ բաշա հաղըթլէրի Դուս. նուեա աղլմէթ իյլէտի :

— Պիւքէլ չհրի իգրուլիլէ իսթիգրաղ թաշվիլաթընըն գուրաթը, ալաֆրանկա մայիս 1 տէ կօթա չհրիտէ քէշիտէ օլու. նուպ աթ իտիլթի սէրլիլէր գաղանմըշ տըր :

Table with 2 columns: Year (Year) and Amount (Amount). Rows include years 36, 39, 49, 84, 544, 571, 580, 658, 691, 718, 958, 971, 1404, 1457, 1652, 1724, 1729, 1807, 1839, 1912, 1948, 2012, 2021, 2128, 2133, 2174, 2264, 2357, 2449, 2568, 2583, 2651, 2678, 2937, 2997, 3048, 3086, 3257, 3261, 3356, 3405, 3474, 3532, 3571, 3604, 3613, 3636, 3683, 3845, 4004, 4048, 4118, 4133, 4248, 4372, 4441, 4465, 4806, 4807, 5245, 5281, 5441, 5606, 5705, 5830, 5842, 5913, 5933, 6024, 6039, 6157, 6158, 6211, 6283, 6336, 6347, 6503, 6546, 6626, 6683, 6740, 6902, 6980, 7070, 7129, 7333, 7359, 7398, 7427, 7442, 7448, 7483, 7492, 7493.

Միլլիար սէրլիլտէն պաշլմա իգրա. միլլիլի գաղանմա սէրլիլէր տիր :

Table with 3 columns: Year (Year), Amount (Amount), and Amount (Amount). Rows include years 3474, 658, 2128, 1557, 1839, 4372, 1504, 1807, 3086, 3845, 7359 and amounts 45, 60, 18, 80, 22, 59, 1, 99, 46, 98, 48.

ԲԱՂԴԱՆՈՒՆԻ ՇԻՐԻԹԻԹԻ (Տիւնթի նիւսթիմիլտէ տէրճ օլունալ էր. մէնիճէ իլանըն թիւրքէսի տիր.)

ՊԷՇԻՆՃԻ ՄԷՃԼԻՍԻ ՈՒՄՈՒՄԻ

Նասըլ քի իլան օլունմուշ իտի, ապ. րիլին 24ինճի բաղար կիւնիւ Մէզպուր. եան վարժարանտա տալէթնամէ ահ. քեամը մուճիպինճէ, 44 աղա հաղըր օլունուգու հալտէ իճթ իմա իտէն պէշին. ճի մէճիլիսի ումումի թարաֆընտան վէրիլին գարալար տըր :

Ա.— Իտարէյի շիրքէթին սէնէլիք մուհասէպաթընը իրայէ իտէն շիրքէ. թին տէօրտիւնճիւ սէնէնէսի մուամէ. լաթընըն պիլանչօսու թաստիգ օլուն. տու. (հիսսէտարան իշպու պիլանչօ. լարտան պիրէր նիւսթէ ալապիլիլէր) :

Բ.— Սէնէյի մէզքիլիլտէ շիրքէթին հիսապընա օլարագ սաթըն ալընան, վէ սանտըգ քեարլար թարաֆընտան մէճիլիս թագաթիմ օլունան 922 առէտ շըմէնտըֆէր թաշվիլաթընըն նիւմէրօ վէ մքգտարընըն մէզքիլիլ պիլանչօ իլէ թաթիլիլի խուսուսու հաղըր պուլու. նան աղալար թարաֆընտան վաղըթ գայ իթմէք առտ օլունտուղունտան, թաշվիլաթըն մէզքիլիլիլիլ թաթիլիլիլ, տէքօղիլթօ գաղաթընա գօնուլտուղու կիւն իճրա օլունմաք իւզըրէ, եէնի ին. թիլիսապ օլունմաք տէօրտիւնճիւսան. աղքաթար իլէ տիկէր իւշ սանտըգ. քեարլարա հէվալէ օլունտու :

Գ.— Էքօէրիեթիլիլ արա իլէ թագ. տիմ օլունան տիկէր իւշ նէֆէր գան. տիտալարտան ճիպըպիլ էֆ. Ֆրէնկ. եան, 43 նէֆէր միւնթէլիլալէր թա. րաֆընտան 26 գուրա իլէ տէքօղիլթ գաղաթընըն պէշինճի անալիլարը քէն. տիլինէ հէվալէ օլունմաք իւզըրէ, շիր. քէթիլիլ տէօրտիւնճիւ սանտըգ քեարը ինթիլիսապ օլունտու :

Դ.— Մէճիլիլ թարաֆընտան ումու. մէն գարար վէրիլիլ քի :

Ա.— Շիրքէթին պիլիլիլիլ մաղսէտի. նէ իսթիլմալ օլունմաք մէպալիլ իլէ, Բուսիլ շըմէնտըֆէր թաշվիլաթըն ա. լընմանըպ, թաշվիլաթըն մէքքիլիլիլիլ իշիլիլաթըն իշին թախտա օլունան ալ. լարըն 11 ինճի կիւն. շըմէնտըֆէր ֆիեաթլարըն Էսա ինթիլիլալ, վէ ին. թիլիլալ ըսմի պիլա իսթիլիլալ թէնզիլ օլունմաք շարթը իլէ, հիսսէլէրինի սաթ. մաք վէ եախօտ շիրքէթիլիլիլ սյըլմաք վէ եա մահիլիլիլիլ թէտիլիլ իտէմէ. յիպ, նիլաթըն վէճ իւզըրէ իւշ ալ միւտ. տէթլէրինի կէշիլմիշ վէ կէշիլմէքտէ օլան հիսսէտարանըն հիսսէ սէնէտա. թընը շիրքէթին հիսապընա օլարագ իշիլիլալ վէ եախօտ թէվլըք օլունտու :

2.— Էլըն 10 ա վէ 25 ինէ գա. տար մահիլիլիլիլ թէտիլիլ օլունմաեան հիսսէլէրինի նիլաթըն վէրիլիլիլ մու. գարըրէ, օլան ճէգլիլ նաղտի իլէ թէն. զիլաթըն պէճիլմէ հալ վէ պիլա իսթիլիլալ տիլգ ու գապ իլլէմէք, վէ էկէր հիս. սէտարան թարաֆընտան պու պոպտէ պիր կէճան իսօշտուտուղըլըք վէ եա. խօտ միւշքիլիլալ կէօթիլիլիլ իսէ, պէտէլիլ, գաղանմաղլարըն իգրաթիլիլ. լէրտէն ալըքօնուլմաք վէ եախօտ հիս. սէլէրինի սաթիլաղլարըն վէ եա հէր նէ սուրէթլէ օլուր իսէ օլուն շիրքէթ. տէն սյըլմաղլարըն վաղըթ սիլգ օլուն. մաք շարթըն իլէ, պուլարըն հիսապը. նա ալաճաք մաղաթընտ կէշիլիլիլ ճէք :

Ե.— Շիրքէթին միւտէթիլ իսթիլա. մընա գատար հիլ պիր կէճան իգրա. միլլէ գաղանմաեան հիսսէլէրէ տախի պիր մքգտար մէպալըն իգրաթըն թէվ. զիլ, վէ եախօտ բիանգօեա գօնուլմա. սը իշին օլունան թէվլիլ իւզըրինէ

խալիլ միւզաքէրէ ճէրէեան իլլէտիլը. տէն սօնրա, էկէր միւմիլին իսէ պու պապտէ պիր թէտալիլ իթթիլիլալը իտարէյի շիրքէթէ հէվալէ օլունտու : Իմտի, պալէաթէ պէեան օլունան գարար մուճիպինճէ, հիսսէլէրինի սաթ. մաք իսթէյէն հիսսէտարանըն, շիրքէ. թին սանտըգ քեարըն պուլունան Մ. ճատուրեան էֆէնտիլին օտաթընա միւ. րաճաթլա, մայիս 10ա գատար քէն. տի իսմէլիլ իլէ հիսսէ նիւմէրօլարընը գայտ իթտիրիպ, պատէհու տէօրտիւն. ճիւ սէնէտէ հէր պիր հիսսէյէ տիւշ. մէքտէ օլան տէօրթ առէտ Բուսիլի շըմէնտըֆէր թաշվիլաթընա մուգա. պիլ մէպալը, իլանը մախսուս մուճի. պինճէ թէտիլիլ օլունմաղը, վի մէզ. քիլիլ տէօրտիւնճիւ սէնէտէ հալէա մահիլիլիլիլ թէտիլիլ օլունմաեան հիս. սէ ասհապը էկէր մայիս 10ա գատար պօրճարընը թէտիլիլ իթմէյէ վէ եա. խօտ պիր կէճան թէտալիլ իթթիլիլալը. նա պի գայտ պուլունուպ, իշպու գարա. րըն ահքեամընա ըրայէթ իթմէվլէր ի. սէ, հիսսէլէրինի նիւմէրօլարըն զաղէթա վասթթաթ իլէ իլան իտիլիլ, մէճիլիլ ումուլիլին գարարը մուճիպինճէ, շիր. քէթիլիլ իտարէսի պիլա թէթիլիլ մէզ. քիլիլ հիսսէլէրի շիրքէթին հիսապընա օլարագ թէվլըք իթմէյէ հաղգ ու սէլահիլիլիլիլ հալիլ օլունաղընտան, մէզքիլիլ հիսսէլէրինի սահիլիլիլիլ, քեաթիլիլիլ հիսսէտարըլը հուգու. գունտան մահրում, վէ շիրքէթիլիլ սյըլմալ առտ օլունմաղընտան, եէտ. լէրինտէ պուլունան հիսսէ սէնէտաթը իսէ հիլ մաղաթընտ վէ գըլմէթիլիլ թուլուլաճաղ, վէ մէզքիլիլ հիսսէ սէնէտէլիլիլիլ նիլաթըն շիրքէթին իտա. ըստին թէսիլիլ իլլէտիլիլիլիլ, եա. լըլըք քէնտի հիսապարընա գալան մէպալըն ալը իտէպիլիլիլ քէթիլիլ իլան օլունու :

Տէրիսատէթ 26 Ապրիլ 1877

Ա. 2 Դ. Իիլան գաւառի գալուրիլ բնիկու. թիլըն յաւաշիկալ կիւրալէ Մայիս 1, նիստ ունի Դալաթիլիլ նորալէն վարժա. րանը եկէղիլիլ աւարտումէն անմի. ջապէս ետքը կարուր խնդրոց կար. գաղուլթեան համար :

Կը հրաւիրուին եղբայրները անպատ. ճաւ. ներիլիլ գտնուելու :

28 Ապրիլ 77 Ի զիմալ Բնիկուլթե. Պոյիս Խ. Ե. Սարաճ

ԻԼԱՆԱԹ

Թէպատըն սալթանաթը Սէնիլիլիլիլ տէն Դօսթիլ վէ Բանտէլիլ նամ քիմէս. նէլէր ալէյիլիլիլիլ իթա օլունան պիր գըլթա իլամըն իճրաթըն իլլին մէտեուրը մէրգուլմաթըն թաթիլիլալա եօգուշ պաշլընտա 2էլմէ մէյաթընտա քեպլին միւժ սատարըլթ օլունուգարը 9 նիւմէրօ. լու խանէ իլէ թահիլթընտ վաղը 17 վէ 21 նիւմէրօլու իլիլ պապ տիւքքեան պունտան ագտէմ միւզալիլիլիլ չըգա. ըլլմըշ վէ սօն միւզալիլիլիլիլ պիլ իճրա 380 առէտ լիլլիլ օսմանիլիլ թալէպիլ էօհտէսիլիլ թէգալարըն իթմիլ իսէ տէ, թարիլիլ իլանտէն նիլալիլ թ 31 կիւն գարթընտ 5 0/0 գամը իլէ թա. լիլիլ պուլունուլու հալտէ միւնտա Շէրիլիլ աղալիլ վէ եախօտ ճալիլիլ իա. ընճիլիլ քիլթալիլիլիլ միւրաճաթ իլ. լէմէլիլիլ իլան օլունու :

Ֆիլ 24 ըկպիլիլ ախըր 1294, Ֆիլ 26 նիսան 1877 :

ՏՈՒԽԱՆ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ

Իզմիտ Պուլուտայ մէյաթընտա 36 նիւմէրօ իլէ մուրաղգամ պուլունան տուխան ֆապրիլաթիլ օլուն Ալթանալ վէ Գօսթիլիլ, պու տէֆա Տէր Ալիլիլիլ տէ թահիլա ճատտէսիլիլ քեպլին 52 նիւ. մէրօլու մաղաղայը տէփօհանէ քիլ շաա իտուպ, կիւզէլ թաթլըն էրթ օլարագ էհվէն ֆիեաթլէ ֆիլուլիլ օլունմա. զընտան, րաղպէթիլ միւշթէրիլիլ ի. լան օլունու :

1877 ապրիլ 22

Սապըգ Բարիլ մէքթէպլիլիլ միւ. տիլիլիլ մէմուրիլիլիլ տէ պուլուն. մուշ օլան Մ. Պուժ նամ Ֆրանսըլ, եաղ մէվիլիլիլ թարապիլաթա իգամէթ իտէնէք օլունալ, կիւնտէ պիր գալ սա. աթ Ֆրանսըլիլիլիլ իլէ իմիլ ճօղրա. ֆիա վէ թէվարիլ վէ տէֆիլիլ թուլ. մաք ուսուլիլ էյօրէթ մէեէ հաղըր պու. լունտուլունտան, էհվէն ֆիեաթլա մէզքիլիլ տէրսլէրիլ ալմաք արղուսին. տէ պուլունանլարըն թարապիլաթա վա. քը Մալլուլիլիլ նամ խանէյէ միւրա. ճաթ իլլէմէլիլիլ :

ԹԱՏՐՈՆ

ԲԱՐԻԿԱՍ ՄԱՍԿԵԼԱՐԻ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԻ

Տօղալուլիլ Սարաճ

1876

Այս ընտիր գործը՝ որոյ օգտակա. րուլիլիլ ու կարեւորութիւնը ամեն ընթերցասէր նա մանաւանդ տղայոց բարոյական դաստիարակութեանը վա. վաճող զգայալիլ ծանօթ է, 1876 տարուլ յունիլար մէկէն սկսեալ՝ 13 օրն անգամ մը իրը հանդէս հրատարակ. ուած է մինչեւ 1876 դեկտեմբեր վերջ մաքուր թղթով և ապիւռ տպագրու. թեամբ :

Այս գործոյն ամբողջ տարեկանը՝ (24 թիւ, քառաձալ մեծագիր, 105 պատկերներով) մանաւոր խնամք և վայելուչ կերպիւ կազմուած, կը գըտ. նուր միայն Փարիզու և Մէրճան չարըք Պալատասար աղայիլ գրատունները՝ ի գին մէկ ու կէս մէճիլիլիլ :

LA VELOUTINE ԼԱ ՎԵԼՈՒՏԻՆ ԼԱ ՎԵԼՈՒՏԻՆ պիւսթիլիլ թիլ. Թիլլուլիլիլ պիւսթիլիլ տիլիլ իւզէրինէ նաթիլ սուրէթաթ թէլ. սիլիլ օլան եաղըքան վէ կէօլ իլէօրիլիլիլ պիր նէվիլ ըրիլիլ թօ. զու օլունալ իլանտէն տէրիլիլ թա. պիլիլ պիր թալէլիլ վէրիլ :

Մէքքիլիլ ըրիլիլ թօղուլիլ իճտ իտէն միւսիլ Ե. ՖԱԻ նամ գաթ տըր ԲՕՄԱՏ ՍԱԹԷՆ Իշպու բօմտա, էլլէրիլ եուլու. չաղվէ թալէ սաղաթաղըն իլէ պ. րալիլ, էլլէրիլ շաթլաթմաղ վէ սուլուտան հաղը օլան սալիլ պու կիլիլ մարաղտան վիլաթէ իտէր : Բարիտալ թէ սօղալընտա Ե. 2 մա. զապա տէրօղիլիլ օլունու :

ՍԱՉԻՊ ԳԱԶԷԹԱ ԿԱՐԱԳՈՅՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալաթտա իլէշէ մալիլիլ-բաղարընտա

Ե. 41 Իրսի խանընտա